

## BİLİŞİM TEKNOLOJİLERİ VE YAZILIM DERSİ 5. SINIF ÇALIŞMA NOTLARI

Bilgisayarda bazı donanımlar veri girişi, bazılarının ise veri çıkışı, bazılarının da her iki görev için kullanılır.

### Giriş Birimleri:

\* Klavye, mikrofon, kamera, tarayıcı gibi.

### Çıkış Birimleri:

\* Ekran, Hoparlör, Kulaklık, Yazıcı gibi.

### Hem Giriş Hem de Çıkış Birimleri:

\* USB(Flashbellek), Dokunmatik ekran gibi.

**Etik:** Doğruyla yanlış, haklı ile haksız, iyiyle kötüyü, adil ile adil olmayanı ayırt etmek ve doğru, haklı, iyi ve adil olduğuna inandığımız şeyleri yapmaktır.

**İnternet Etiği:** İnternet üzerinden iletişimde bulunurken doğru ve ahlaki olan davranışlarla, yanlış ve ahlaki olmayan davranışları belirleyen kurallar bütünüdür.

\* İnterneti insanlara zarar vermek için kullanmamalıyız.

\*Başkalarının internette yaptığı çalışmalara engel olmamalıyız.

\*Başkalarının gizli ve kişisel dosyalarına ulaşmamalıyız.

\*İnterneti yalancı şahit olarak kullanmamalıyız.

\*İnternet üzerinde görüştüğümüz kişilerle, üye olduğunuz sitelerde, forumlarda ve sosyal ağlarda size ait ad, soyad, TC kimlik numarası, adres, telefon gibi kişisel bilgileri paylaşmayın.

\*Güvendiğiniz kişilerle dahi özel bilgilerinizi paylaşmayın, unutmayın karşınızdaki kişi zannettiğiniz kişi olmayabilir!

## BİLGİSAYAR AĞLARI

İki ya da daha fazla bilgisayarın *bilgi paylaşımı* veya *iletişimi* için bağlanmasıyla oluşan yapıya **Bilgisayar Ağı** denir.

### Bilgisayar Ağları Niçin Kullanılır;

- Dosya paylaşmak.
- Çevre birimlerini yani yazıcı, tarayıcı gibi donanımları paylaşmak.
- Uygulama yazılımı paylaşmak.
- İletişim kurmak.

Bilgisayar ağlarını büyüklüklerine göre inceleyelim.

#### **1. Yerel Alan Ağı (LAN):** Birbirine yakın

mesafedeki; aynı binada veya aynı oda içerisinde bulunan bilgisayarların bağlanmasıyla oluşan ağ türüdür. Örneğin **İnternet kafe, Bilişim sınıflarında ki ağlar**, gibi.

#### **2. Metropol Alan Ağı (MAN):** Bir şehir ya da

geniş bir mekânda bulunan Yerel Alan Ağlarının birbirine bağlanmasıyla oluşan ağ türüdür. Örneğin **Bir bankanın aynı ildeki şubelerinin oluşturduğu ağ.**

#### **3. Geniş Alan Ağı (WAN):** Birbirine çok uzak

mesafedeki bilgisayar veya ağların bağlanmasıyla oluşan ağ türüdür. Örneğin **İnternettir.**

### İNTERNETTE ARAMA YAPARKEN

**Dosya uzantısı** kullanarak arama yapmalısın.

✓ Ders Notları PDF gibi

**Basit Kalıplar** kullanarak arama yapmalısın.

× 4. Levent te bulunan akvaryum balık yemi satıcıları yerine

✓ Akvaryum Balık Yemi 4. Levent

**Kısaltma kullanmadan** arama yapmalısın.

× Tel Model yerine

✓ Telefon Modelleri

Kalıp halinde bir şey arıyorsan, aramanızı **çift tırnak** içerisinde alarak sınırlandırın.

× Kaşığı'yı ben kırmıştım yerine

✓ "Kaşığı'yı ben kırmıştım"

Aramalarınız da kelimeleri **tekil** olarak yazın.

✓ Kitaplar yerine Kitap gibi.

Yukarıdaki ipuçlarını kullanarak arama sonuçlarına daha hızlı ulaşabilirsiniz.

### **SANAL ORTAMDA İLETİŞİM KURMANIN OLUMLU VE OLUMSUZ YÖNLERİ**

#### Olumlu Yönler

- Anlık iletişim sağlar.
- İletişimin hızlı olması sayesinde zamandan tasarruf sağlar.
- Zengin içerikli bir iletişim sağlar.
- Ucuz (ekonomik) iletişim imkanı verir.
- İletişimi kolaylaştırır.

#### Olumsuz Yönler

- Asosyalleşmeye sebep olur.
- Hareketsiz yaşam neticesinde obezite ve diğer sağlık sorunları baş gösterebilir.
- Kötü niyetli insanlar rahatsız edebilir.
- Kişisel bilgilerin çalınması neticesinde zarar görülebilir.
- Yasadışı, zararlı ve uygunsuz içeriklerle karşılaşılabilir.

### Görsel İşleme Programları

Bilgisayarlarda görüntülediğimiz tüm görüntüler (fotoğraf, çizim, resim gibi) görsel olarak adlandırılır. En çok bilinen görsel işleme programı Windows İşletim Sistemi ile sunulan **Paint**'dir.

Programın **JPG, BMP, PNG, GIF(Hareketli Resim)** gibi uzantıları vardır.

**Bitmap:** Bitmap resimler pixel adı verilen noktalardan oluşmaktadır. Bundan dolayı büyütüldüklerinde bozulma yaşanır.

**Vektör:** Kare, üçgen, dikdörtgen gibi eğri ve çizgileri kullanarak ortaya çıkarılan resimlerdir. Bu tür çizimler, resim büyütüldüğünde herhangi bir bozulmaya uğramazlar.

Yerel Alan Ağı < Metropol Alan Ağı < Geniş Alan Ağı

## Kelime İşlemci Programları

Bilgisayarda yazıların(metinlerin) yazılmasını ve düzenlenebildiği, resimlerin ve tabloların eklenebildiği yazılımların(programların) genel adıdır.

Örnek: **Microsoft Office Word, Google Dökümanlar, Libre Office Writer** gibi.

**İmlec** :Kelime işlemci programında yazının nereye yazılacağını gösteren, sürekli yanıp sönen işarete denir.

### Dosya Menüsü Komutları;

**Yeni:** Yeni boş bir belge (çalışma sayfası) açar.

**Aç:** Kayıtlı belgeleri açar. (Daha önce üzerinde çalışılan ve kaydedilen belgeler)

**Kaydet:** Belge üzerindeki değişiklikleri kaydeder.

**Farklı Kaydet:** Belgeyi farklı bir isimle veya farklı bir yere(konuma) kaydetmemizi sağlar.

**Yazdır:** Belgeyi yazdırır.

**Kapat:** Belgeyi kapatır.

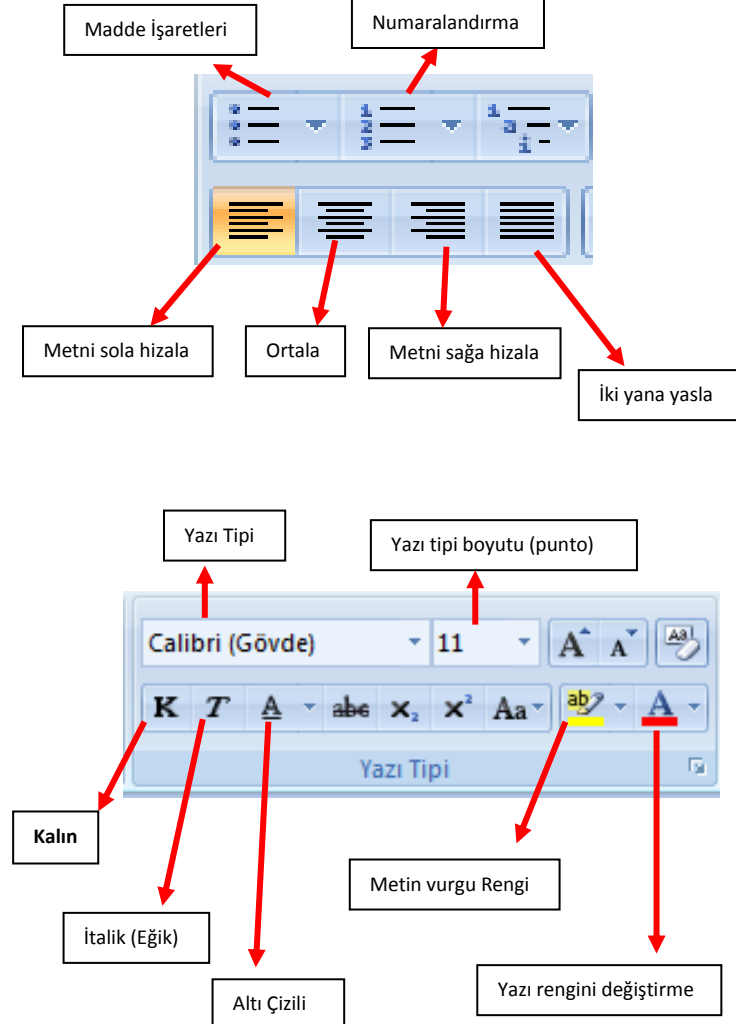
### Giriş Menüsü Komutları;

**Kes:** Hafızaya (pano) alınan yazı ya da resmi bir yerden başka bir yere taşımak için kullanılır. Kısa yol= **Ctrl + X**

**Kopyala:** Hafızadaki yazının ya da resmin kopyasını başka bir yere almak için kullanılır. Kısa yol= **Ctrl + C**

**Yapıştır:** Kes veya kopyala komutları ile hafızaya alınan bilgiyi almak için kullanılır. Kısa yol= **Ctrl + V**

### Giriş Menüsünde sık kullanılan simgeler



## Ekle Menüsü Komutları:

Kelime işlemci programında çalışma sayfamıza resim, şekil, tablo, grafik vs araçların eklenmesini sağlayan menüdür.

### Sunu Programları

*Projelerinizi, ürünlerinizi, ödevlerinizi veya anlatmak istediğiniz birçok şeyi resim, grafik, metin, ses ve görüntü gibi çoklu ortam içeriklerini kullanarak sunma programlarıdır.*

En çok kullanılan sunum programları **Google Slaytlar, Libre Office Impress, Prezi, Canva ve Microsoft Powerpoint**'tir.

Burada Google Slaytlar ve Prezi online olup program kurulumu gerektirmeyen yazılımlardır.

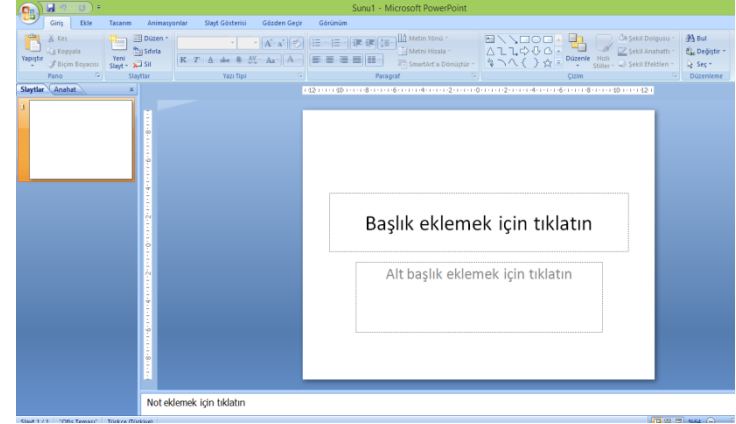
En yaygın kullanılan sunu programı **Microsoft Powerpoint Programını** inceleyecek olursak.

\* PowerPoint Microsoft tarafından geliştirilen sunu programıdır.

\*Powerpoint ile hazırlanan dosyalar, **.pptx** uzantısı ile kaydedilir.

\* Sunu programlarında açılan dosyanın her bir sayfasına **slayt**, tüm sayfaların birleşiminden oluşan dosyaya **sunu** denir.

### Microsoft Powerpoint programının ara yüzü



**Giriş Sekmesi;** Pano işlemleri, slayt işlemlerinin (slayt ekleme, slayt düzeni değiştirme, slayt silme gibi işlemler) yazı tipi biçimlendirmelerinin, paragraf ayarlarının yapıldığı sekmedir.

**Ekle Sekmesi;** Bir sunuya; tablo, resim, şekil, diyagram, grafik, metin kutusu, ses, köprü, üst ve alt bilgi gibi nesnelere eklemek için kullanılan sekmedir.

**Slayt Gösterisi;** Hazırlanan sunumun tam ekran olarak gösterilmesini sağlayan bölümdür. **Klavyeden kısa yol olarak F5 tuşuna basarak sunuyu baştan tam ekran olarak başlatabiliriz.**

**Tasarım Sekmesi;** Slaytlara; tema, yazı tipi, renk şeması veya arka plan stilleri vermek ve sayfa ayarlarını değiştirmek için kullanılan sekmedir. Bunlar slaytları görsel olarak zenginleştirmek için yapılan işlemlerdir.